Vedlegg 1 til ftrl § 21-4: Honorartakster for legeerklæringer m.m. (L-takster)

Myndighet	NAV – Arbeids- og velferdsetaten
Dato	2003-12-01
Doknr/publisert	V1-21-04
Sammendrag	Vedlegg 1 til ftrl § 21-4: Honorartakster for legeerklæringer m.m. (L-takster) Henvisninger: Folketrygdloven (1997) §21-4
Sist endret	2025-07-01

Kapitteloversikt

- Generelt
- Erklæringer og uttalelser ifm. vurdering av arbeidsuførhet
- Møter med NAV
- Hjelpemidler
- Hjelpestønad og grunnstønad
- Stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom
- Yrkesskade/yrkessykdom og krigspensjon

Utarbeidet første gang av Rikstrygdeverket, Helsetjenestekontoret

Sist endret 1. juli 2025.

Generelt

[Endret 7/25]

Helsepersonell plikter etter krav fra Arbeids- og velferdsetaten (NAV) å undersøke eller intervjue en pasient og gi de erklæringer og uttalelser som er nødvendige for å kunne vurdere rettigheter og plikter etter folketrygdloven. For dette arbeidet ytes godtgjørelse etter fastsatte takster, som fremgår at dette vedlegget: Vedlegg 1 til § 21-4.

Plikten til å gi erklæringer og uttalelser omfatter både offentlig og privat helsepersonell. De som blir pålagt å gi erklæringer og uttalelser, plikter å gjøre dette uten hinder av taushetsplikt. Plikten til å gi erklæringer og uttalelser gjelder uten hensyn til om behandleren har hatt stønadsmottakeren som pasient fra før.

Vedlegg 1 til § 21-4 er uttømmende. Det betyr at dersom et skjema eller erklæring ikke fremkommer av dette vedlegget, honoreres det ikke etter L-takstsystemet. Behandler skal benytte takstene som er fastsatt for det enkelte skjema eller den enkelte erklæring, og takstene her kan ikke fravikes. Omkostninger til fakturering eller fakturagebyr dekkes ikke.

Regninger for erklæringer skal betales innen de samme frister som gjelder for de øvrige legeregninger og må fremsettes innen 6 måneder etter at kravet tidligst kunne vært satt frem.

Behandlere som har avtale om direkte oppgjør med Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) sender krav om oppgjør for erklæringer til HELFO. Dersom behandleren ikke har avtale om direkte oppgjør, skal regningen sendes elektronisk til Nav økonomi stønad, mens erklæringen sendes til den Nav-enheten som har bedt om erklæringen. Takstene kan også benyttes av behandler uten avtale om rett til refusjon fra folketrygden.

Det er en forutsetning for å kreve honorar for utfylt erklæring at skjemaene er fullstendig utfylt. Dette gjelder både bruk av korrekt skjema, samt kvaliteten på opplysningene i erklæringen. Det kan ikke kreves nytt honorar dersom behandler må skrive ny erklæring i tilfelle der den første erklæringen returneres fordi den ikke er fullstendig utfylt eller mangler opplysninger.

Svartiden bør normalt ikke overstige 3 uker for erklæringer som ikke krever egen undersøkelse av pasienten og 6 uker for erklæringer som krever slik undersøkelse. Hvis erklæring ikke kan leveres innenfor denne tidsrammen, må behandleren avtale annen leveringstid med NAV.

Takstene kan i hovedsak utløses av lege, med mindre det fremkommer noe annet under den enkelte takst.

For ytterligere beskrivelser av hver enkelt takst, vises det til rundskrivet til folketrygdloven § 21-4 andre ledd.

Erklæringer og uttalelser ifm. vurdering av arbeidsuførhet

[Endret 7/19, 5/20, 7/21, 6/22, 12/22, 6/23 - gjelder fra 01.07.2023, 7/24]

Takster knyttet til erklæringer og uttalelser i forbindelse med vurdering av arbeidsuførhet på grunn av sykdom, skade eller lyte, herunder funksjonsvurderinger og oppfølging mot arbeid, ff. folketrygdloven kap. 8 (Sykepenger), kap. 11 (Arbeidsavklaringspenger) og kap. 12 (Uføretrygd).

Takst	Beskrivelse	Honorar
L1	**Sykmelding** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 08-07.04 «Vurdering av arbeidsmulighet/sykmelding». Også manuellterapeuter, kiropraktorer *og tannleger*, som har rett til å dokumentere arbeidsuførhet (sykmelde), kan utløse taksten i tilknytning til pasienter de sykmelder. Manuellterapeuter og kiropraktorer har bare adgang til å dokumentere arbeidsuførhet i en periode på inntil tolv uker fra første sykefraværsdag.	*26,–*
L4	**Utdypende opplysninger ved 7, 17 og 39 ukers sykmelding** Gjelder *skjema NAV 08-07.04* «Vurdering av arbeidsmulighet/sykmelding». Det stilles obligatoriske, utdypende spørsmål når sykmeldingen passerer 7, 17 og 39 uker. Det stilles i tillegg valgfrie spørsmål om arbeidsavklaringspenger ved 39 uker. Spørsmålene honoreres med L4 i tillegg til L1. L4 kan kreves inntil fire ganger per syke*fravær*stilfelle.	*100,–*
L8	**Tilleggsopplysninger** *Skriftlig* besvarelse av forespørsel fra NAV om tilleggsopplysninger ut over det som følger av tidligere utfylte erklæringer og *skjemaer*. *For å få rett til å utløse taksten må NAV ha bedt særskilt om at det gis tilleggsopplysninger. Forespørselen fra NAV skal være skriftlig, og informere om at opplysningene blir honorert med takst L8.*	*200,–*

Takst	Beskrivelse	Honorar
	Der NAV tidligere har bedt om eller mottatt skjema eller erklæring i tråd med takstene i vedlegg 1, og deretter ber om tilleggsopplysninger, kan dette utløse taksten for tilleggsopplysninger.	
L8	**Søknad om unntak for arbeidsgiveransvar** Taksten benyttes ved utfylling av legeerklæring *tilknyttet skjema* NAV 08-20.05 «Søknad om unntak fra arbeidsgiveransvar for sykepenger til en arbeidstaker som lider av en langvarig eller kronisk sykdom». Erklæring i skjema skal fylles ut etter anmodning fra NAV.	*200,–*
L40	**Legeerklæring ved arbeidsuførhet** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 08-07.08 «Legeerklæring ved arbeidsuførhet». Det er NAV som vurderer behovet for, og etterspør, erklæringen. For å få rett til å utløse taksten må NAV ha bedt særskilt om at det skrives en «Legeerklæring ved arbeidsuførhet». *Henvendelsen skal være skriftlig, og det skal uttrykkelig gå frem at NAV ber om «Legeerklæring ved arbeidsuførhet», som blir honorert med takst L40.* Blankett NAV 08-07.08 «Legeerklæring ved arbeidsuførhet» kan også skrives av psykolog, fysioterapeut, manuellterapeut og kiropraktor, dersom NAV særskilt etterspør dette. Dersom NAV ber spesialist om «Legeerklæring ved arbeidsuførhet» (*skjema* NAV 08-07.08) skal takst L40 benyttes.	*1009,–*
L120	**Spesialisterklæring, for de 2 første timer** Taksten benyttes *ved henvendelse fra NAV, der det er* behov for at spesialist avgir erklæring. Taksten er forbeholdt legespesialister og psykologspesialister. Lege som er spesialist i allmennmedisin eller samfunnsmedisin, og psykolog som er spesialist i organisasjonspsykologi, *er ikke omfattet, og* kan ikke utløse taksten. *Lege i spesialisering og psykolog i spesialisering kan skrive spesialisterklæring og utløse takst, med kontrasignering fra godkjent spesialist i samme fag*. Taksten kan ikke utløses av *andre yrkesgrupper* med kontrasignering fra spesialist. For å få rett til å utløse taksten må NAV ha bedt særskilt om at det skrives en spesialisterklæring. *Henvendelsen skal være skriftlig, og det skal uttrykkelig gå frem at NAV ber om «Spesialisterklæring», som blir honorert med takst L120.* Dersom spesialist skriver spesialisterklæring *uten skriftlig forespørsel fra NAV*, kan det ikke ytes godtgjørelse. Taksten omfatter vanlig undersøkelse, porto og skrivehjelp og kan ikke kombineres med konsultasjonstakst eller andre prosedyretakster/særtakster. Ved behov for særskilte undersøkelser i tilknytning til erklæringen skal det benyttes takst L120 + L30 for den totale tidsbruken medgått til undersøkelse, vurdering og skriving av erklæring. *Du skal ikke be om spesialisterklæring fra en spesialist som har brukeren til aktiv behandling. En spesialisterklæring skal utarbeides av en spesialist som ikke har en relasjon til brukeren.*	*2998,–*
L30	**Spesialisterklæring, tidstakst (30 min)** Taksten benyttes ved skriving av spesialisterklæring etter takst L120, for hver påbegynt halvtime utover 2 timer. Taksten kan altså kun benyttes hvis	*749,–*

Takst	Beskrivelse	Honorar
	spesialisten bruker mer enn 2 timer på spesialisterklæringen. Spesialisten må på anmodning kunne dokumentere og sannsynliggjøre tidsbruken. Taksten må alltid brukes i tilknytning til takst L120. Taksten kan ikke brukes alene. Se takst L120 for nærmere beskrivelse av hvem som kan kreve L30.	
L60	***Spesialisterklæring, avlyst*** *Godtgjørelse til spesialist når pasienten er henvist fra NAV for spesialisterklæring etter takst L120, og pasienten ikke møter til avtalt time eller avbestiller senere enn 24 timer før timen. Taksten forutsetter at NAV har bestilt time for pasienten. Taksten kan ikke repeteres. Dette gjelder også i de tilfeller der det var satt av mer tid til undersøkelse utover en time (60 minutter). Innkalling og avlysning må dokumenteres.*	*1500,–*
L180	**EØS – detaljert legeerklæring, Blankett NAV 45-12.00**	*4525,–*
L180	**EØS – detaljert legeerklæring, Blankett E 213**	*4525,–*
L180	**Australia – detaljert legeerklæring, Blankett AUS 109**	*4525,–*

Møter med NAV

[Endret 8/18, 7/19, 9/19, 7/21, 6/22, 6/23 - gjelder fra 01.07.2023, 7/24]

Med møter her omfattes dialogmøter iht. arbeidsmiljøloven § 4-6 fjerde ledd og folketrygdloven § 8-7 a. Kurs arrangert av NAV gis det ikke honorar for.

Takst	Beskrivelse	Honorar
L20	**Deltakelse i dialogmøte – manuellterapeut / kiropraktor, per halvtime** Taksten beregnes for arbeid i inntil en halv time, og repeteres deretter per påbegynte halvtime. *Taksten kan benyttes av manuellterapeut og kiropraktor.* Taksten benyttes når sykmeldende behandler har deltatt i dialogmøte 1 med arbeidstaker og arbeidsgiver senest innen 7 uker etter at arbeidstaker har vært arbeidsuført helt eller delvis. Taksten benyttes også når sykmeldende behandler har deltatt i dialogmøte i regi av NAV*, dersom dette blir avholdt innen 12 uker, som er den perioden manuellterapeut og kiropraktor kan sykmelde for.* Taksten kan i tillegg benyttes der den sykmeldte ikke har arbeidsgiver, og også i de tilfellene det er aktuelt med slike møter når bruker mottar arbeidsavklaringspenger. Forutsetningen for å kunne utløse dialogmøtetakst i sistnevnte tilfeller er at NAV og pasienten deltar i møtet. Ved reise i forbindelse med deltakelse i dialogmøte benyttes taksten også for den tiden reisen tar til/fra dialogmøte. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, og ikke per pasient dersom det avholdes flere dialogmøter på samme reise. Behandleren må på anmodning opplyse hvem det har vært holdt møte med. Taksten dekker også praksisutgifter.	*464,–*

Takst	Beskrivelse	Honorar
L20a	**Dialogmøte, avlyst – manuellterapeut / kiropraktor** Godtgjørelse for dialogmøte avlyst senere enn 24 timer før møtet skulle vært avholdt. Taksten kan ikke repeteres. Taksten kan benyttes av manuellterapeut og kiropraktor. *Møteinnkalling og avlysning må dokumenteres, for eksempel ved notat i journal*.	*929*,–
L36	**Deltagelse i dialogmøte – lege, per halvtime** Taksten gjelder leges deltakelse i dialogmøte. Taksten beregnes for arbeid i inntil en halv time, og repeteres deretter per påbegynte halvtime. *Taksten benyttes når lege har deltatt i dialogmøte 1 i regi av arbeidsgiver, der både arbeidsgiveren og pasienten har deltatt*. Taksten benyttes når lege har deltatt i dialogmøte i regi av NAV *i sykefraværsperioden*. Taksten kan i tillegg benyttes der den sykmeldte ikke har arbeidsgiver, og også i de tilfellene det er aktuelt med slike møter når bruker mottar arbeidsavklaringspenger. Forutsetningen for å kunne utløse dialogmøtetakst i sistnevnte tilfeller er at NAV og pasienten deltar i møtet. Ved reise i forbindelse med deltakelse i dialogmøte benyttes taksten også for den tiden reisen tar til/fra dialogmøte. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, og ikke per pasient dersom det avholdes flere dialogmøter på samme reise. Legen må på anmodning opplyse hvem det har vært holdt møte med. Taksten dekker også praksisutgifter.	*770*,–
L35a	**Dialogmøte, avlyst – leger** Godtgjørelse for dialogmøte avlyst senere enn 24 timer før møtet skulle vært avholdt. Taksten kan ikke repeteres. *Møteinnkalling og avlysning må dokumenteres, for eksempel ved notat i journal*.	*1538*,–
L36d	**Deltagelse i dialogmøte – legespesialist (inkludert spesialister i allmennmedisin), per halvtime** Taksten gjelder legespesialisters, inkludert spesialister i allmennmedisin, deltakelse i dialogmøte. Taksten beregnes for arbeid i inntil en halv time, og repeteres deretter per påbegynte halvtime. *Taksten benyttes når lege har deltatt i dialogmøte 1 i regi av arbeidsgiver, der både arbeidsgiveren og pasienten har deltatt*. Taksten benyttes også når legespesialist har deltatt i dialogmøte i regi av NAV *i sykefraværsperioden*. Taksten kan i tillegg benyttes der den sykmeldte ikke har arbeidsgiver, og også i de tilfellene det er aktuelt med slike møter når bruker mottar arbeidsavklaringspenger. Forutsetningen for å kunne utløse dialogmøtetakst i sistnevnte tilfeller er at NAV og *pasienten* deltar i møtet. Ved reise i forbindelse med deltakelse i dialogmøte benyttes taksten også for den tiden reisen tar til/fra dialogmøte. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, og ikke per pasient dersom det avholdes flere dialogmøter på samme reise. Legespesialisten må på anmodning opplyse hvem det har vært holdt møte med. Taksten dekker også praksisutgifter.	*904*,–
L35ad	**Dialogmøte, avlyst – legespesialister (inkludert spesialister i allmennmedisin)** Godtgjørelse for dialogmøte avlyst senere enn 24 timer før møtet skulle vært avholdt. Taksten kan ikke repeteres. *Møteinnkalling og avlysning må dokumenteres, for eksempel ved notat i journal*.	*1807*,–

Takst	Beskrivelse	Honorar
L34	**Godtgjørelse per km for reiseutgifter ifm. dialogmøter** Følger statens reiseregulativ. Taksten kan benyttes av lege, legespesialist, manuellterapeut og kiropraktor.	*5,00*

Hjelpemidler

[Endret 7/19, 7/21, 6/22, 12/22, 6/23 - gjelder fra 01.07.2023, 7/24]

Takster knyttet til legeerklæringer og søknader ifm. stønad for å kompensere for utgifter til bedring av arbeidsevnen og funksjonsevnen i dagliglivet, jf. folketrygdloven kap. 10.

Takst	Beskrivelse	Honorar
L40	**Legeerklæring ved søknad om stønad til bil** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 10-07.42 «Legeerklæring for motorkjøretøy».	*1009,–*
L15	***Legeerklæring ved* søknad om ortopediske hjelpemidler** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 10-07.10 «Søknad om ortopediske hjelpemidler». Taksten kan brukes av følgende spesialister: spesialist i ortopedisk kirurgi, fysikalsk medisin og rehabilitering. Sykehuslege med fullmakt kan også skrive slik erklæring. I tillegg kan spesialist i nevrologi, revmatologi eller indremedisin skrive erklæring ved søknad om ortoser og ortopedisk fottøy. Spesialist i pediatri kan skrive erklæring ved søknad om ortoser i barns første leveår.	*379,–*
L9	**Legeerklæring ved søknad om hjelpemidler** Taksten benyttes ved skriving av legeerklæring i tilknytning til følgende skjemaer: NAV 10-07.03 BEVEG Nav 10-07.03 HØRSEL NAV 10-07.03 KOGN. NAV 10-07.03 KOMM. NAV 10-07.03 SYN Det er kun selve legeerklæringen som eventuelt følger ved skjemaet, enten som eget vedlegg eller som fylles inn i punkt *5* i blanketten, som honoreres.	*249,–*
L9	**Legeerklæring ved søknad om tolkehjelp (ny bruker)** Taksten benyttes ved skriving av legeerklæring i tilknytning til *skjema* NAV 10-07.06 «Søknad om tolk». Det er kun selve legeerklæringen som eventuelt følger ved blanketten som honoreres. Taksten kan ikke benyttes ved behov for ordinær tolkehjelp når pasienter ikke snakker norsk.	*249,–*
L9	**Legeerklæring ved søknad om lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte** Taksten benyttes ved skriving av legeerklæring i tilknytning til *skjema* NAV 10-07.30 «Søknad om lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte». Det er kun selve legeerklæringen som eventuelt følger ved blanketten som honoreres.	*249,–*
L25	**Søknad om seksualteknisk hjelpemiddel** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 10-06.06 «Seksualteknisk hjelpemiddel».	*628,–*

Hjelpestønad og grunnstønad

[Endret 7/19, 7/21, 6/22, 2/23, 6/23 - gjelder fra 01.07.2023, 7/24]

Takster knyttet til legeerklæringer og søknader *i forbindelse med* hjelpestønad og grunnstønad, jf. folketrygdloven kap. 6.

Takst	Beskrivelse	Honorar
L25	**Søknad om grunnstønad** Taksten benyttes ved utfylling av *legeerklæring tilknyttet skjema* NAV 06-03.04 «Krav om grunnstønad».	*628,–*
L25	**Søknad om hjelpestønad** Taksten benyttes ved utfylling av *legeerklæring tilknyttet skjema* NAV 06-04.04 «Krav om hjelpestønad».	*628,–*

Stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom

[Endret 7/19, 4/20, 7/21, 6/22, 6/23 - gjelder fra 01.07.2023, 7/24]

Takster knyttet til legeerklæringer og søknader ifm. stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom, jf. folketrygdloven kap. 9.

Takst	Beskrivelse	Honorar
L8	**Krav om forhåndsgodkjenning – økt antall stønadsdager med omsorgspenger** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 09-06.09 «Legeerklæring ved søknad om ekstra omsorgsdager for kronisk sykt eller funksjonshemmet barn».	*200,-*

Yrkesskade/yrkessykdom *og krigspensjon*

[Endret 7/19, 7/21, 6/22, 6/23 - gjelder fra 01.07.2023, 7/24]

Takster knyttet til legeerklæringer og søknader ifm. yrkesskade og yrkessykdom, jf. folketrygdloven kap. 13 *og krigspensjon, jf. Lov om krigspensjon for militærpersoner.*

Takst	Beskrivelse	Honorar
Takst	**Beskrivelse**	**Honorar**
L25	**Legeerklæring Yrkesskade/yrkessykdom** Taksten benyttes ved utfylling av Blankett NAV 13-00.41 «Legeerklæring Yrkesskade/yrkessykdom». Blankettene NAV 13-00.48 og NAV 13-00.49 skal ved håndskade vedlegges blankett NAV.13-00.41. Det ytes heller ingen tilleggs refusjon for utfylling av blankettene NAV 13-00.48 og NAV 13-00.49.	*628,–*
L90	**Legeerklæring Yrkesskade/yrkessykdom** Taksten benyttes ved utfylling av Blankett NAV 13-00.30 «Legeerklæring Yrkesskade/yrkessykdom – A». Det er ikke fastsatt særskilt honorar for blankett NAV 13-00.31 som anses som en del av arbeidet med utfylling av blankett NAV 13-00.30. Blankettene NAV 13-00.48 og NAV 13-00.49 skal ved håndskade	*2263,–*

Takst	Beskrivelse	Honorar
	vedlegges blankett NAV 13-00.30. Det ytes heller ingen tilleggs refusjon for utfylling av blankettene NAV 13-00.48 og NAV 13-00.49.	
L90	**Yrkesskade/yrkessykdom ved hørselstap** Taksten benyttes ved utfylling av Blankett NAV 13-00.11 «Yrkesskade/yrkessykdom med hørselstap».	*2263,–*
L90	**Krigspensjon** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 31-00.01 «Krigspensjoneringen, legeerklæring».	*2263,–*
L25	**Tannlegeerklæring ved yrkesskade** Taksten benyttes ved utfylling av *skjema* NAV 13-00.08 «Tannlegeerklæring ved yrkesskade». Taksten er forbeholdt tannlege.	*628,–*